

The Investigation of the Belongings Requirements of the Students to their University with the Various Variables

Ömer Karaman¹, Yüksel Çırak²

¹ Yrd. Doç. Dr. Ordu University Education Faculty The Department of Guidance and Counseling, Ordu/Turkey.

² İnönü University Education Faculty The Department of Guidance and Counseling,

Abstract

The college-student orientation plays an important role on replying the formal educational expectations of Higher Education. One of the factors that directly affects the student's adaptation to the university is also the belonging situation. It has been suggested that the students try to meet the belonging requirements but when they cannot find response, they look for the alternatives and resort to the antisocial methods. In this regard, it has been reported that they resort to be in a furious and challenging rebel, a malicious bully, even a desperate sleeper situation. The purpose of the study is to investigate the status of the students' belongings to the university they attend and several variables with the Belongings Scale which was developed by the researcher. In the research, evaluation was made in terms of different variables with the Belongings to the University Scale which was applied to 1265 students of Ordu University. The data obtained from the scale applied students has been given as mean, standard deviation, frequency and percentage, t-test and one-way variance analysis were performed for the independent samples in order to determine the difference between the groups and values of belonging to the university. As a result, various relationships have been determined between the values of the Belongings to the university Scale of the university students and the gender, economic status, type of school, grade level, location, type of high school they were graduated, the year of gaining the university parameters in terms of both general scale values and expectations, motivation and identification subscale. In this context, recommendations about the policies that the university management can build for the purpose of eliminating the belonging needs of students have been presented, the continuation of similar studies has been emphasized.

Keywords: Belongings scale, Higher education, Expectations, Motivation, Identification, Ordu

İNÖNÜ University
Journal of the Faculty of Education
Vol 19, No 1, 2018
pp. 151-173
DOI: 10.17679/inuefd.409094

Received : 14.11.2016
Accepted : 14.12.2017

Suggested Citation

Karaman, Ö, Çırak Y. (2018). The Investigation of the Belongings Requirements of the Students to their University with the Various Variables *Inonu University Journal of the Faculty of Education*, 19(1), 151-173. DOI:10.17679/inuefd.409094

EXTENDED ABSTRACT

Introduction

Today, while expectations about the higher education are indexed to have a profession and participate in working life as soon as possible, it forms a multifactorial pattern. College-student orientation plays an important role for meeting the expectations of formal education in the process of higher education. One of the factors that affect adaptation of the student to the university directly is the state of belonging. Students' meeting of the belonging requirements in higher education institutions help the adoption of behavior and processes described as social emotions and social interest and the adaptation to social life. On the other hand, it leads to increase in motivation and academic achievement and meeting of the academic expectations.

In the case of failure in meeting of the belonging requirements anxiety, failure, being antisocial, alienation and loneliness feelings occur. Furthermore, it has been suggested that it causes antisocial tendencies, anger, outrage, sadness, self-harm, alcohol and drug predisposition problems.

Purpose

The purpose of this study is to examine the belonging situations of the students to their university and several variables with the Belongings Scale. In accordance with this purpose, the relationship between the status of students' belonging to the university they attend and gender, economic status, grade level, type of high school they graduated from and residential unit they finish their secondary education have been evaluated.

Method

The study is a descriptive study which contains study applied research qualifications. Personal "Information Form" and "University Belongings Scale" have formed the data collection tools of the research. In this research, the evaluation has been made in terms of different variables through the University Belongings Scale (UBS) applied to 1265 students in Ordu University in November 2012.

Findings

The University Belongings Scale is composed of three subscales including expectations, motivation and identification. The results about the examination of the levels of the university students' belonging to the university they attend in terms of various variables are as follows;

- It has been determined that the male students' expectation and motivation size levels are higher than girls and they feel themselves belong to the university more.
- It has been determined that those whose economic conditions are good feel themselves belong to school more than others.
- When the groups are compared according to the type of school, significant differences have been observed in the expectation sizes in favor of vocational high school between the science and literature faculty students and the vocational high school students, it is also in favor of the vocational high schools between medical school students and vocational high school students.

If it is about class levels, significant differences have been observed in favor of first class students between third year students and first-year students and it is in favor of first class students between fourth-grade students and first-year students in the University Belongings Scale.

- There has been no significant relationship in terms of the settlement variable they lived before coming to school.

A significant relationship has been identified between the type of secondary school from which the students graduated and their high school.

Discussion & Conclusion

In total of the University Belongings Scale and the Motivation and Expectation sizes, the level of belongings to school in males is higher than females; thus, this can be attributed to the facilities of Ordu University and social gender values.

The high result of the belonging to university identification size and good economic situation can be explained with the connection between the expenses in the identification process (spring festivals, meeting parties, trips, etc.) and economic situation.

Among the school types, Ordu Vocational High School can be considered to be advantageous in terms of belonging requirements as being older than the other schools and taking place in the city center and its institutional structure.

In the evaluation of class levels, it can be argued that the student expectations about the universities will change as long as school attendance, motivation sources will diversify, the fact that the determination of identification perception and belonging needs will continue to increase.

The delay in the year of university entrance immediately after the secondary school may cause increase of student expectation levels and the decrease of motivation.

Recommendations for research are as follows;

- By creating policies in order to meet the students' belonging needs and measuring the students' satisfaction situations of belongings periodically, the universities can do re-configurations according to the data obtained from the scales.
- Considering the economic situations of the students, activities (meeting parties, spring festivals, social clubs, trips, etc.) can be arranged.
- Student problems such as sheltering, eating and transportation can be resolved.
- In meeting of the belonging requirements, preventive policies for disadvantaged groups (too late winners, those who graduated from favorite high schools but can't win the university they want, type of school in the college the student attend and so on) can be created.
- The preventive counseling and guidance studies can be done by determining the student problems as they can't meet their belonging needs

Öğrencilerin Öğrenim Gördükleri Üniversiteye Ait Olma Gereksinimlerinin Çeşitli Değişkenlerle İncelenmesi

Ömer Karaman¹, Yüksel Çırak²

¹Ordu Üniversitesi Eğitim Fakültesi Rehberlik ve Psikolojik Danışmanlık Anabilim Dalı Ordu/Türkiye

²İnönü Üniversitesi Eğitim Fakültesi Rehberlik ve Psikolojik Danışmanlık Anabilim Dalı Malatya/Türkiye

Öz

Yükseköğretimün örgün eğitim beklentilerini karşılamada, üniversite-öğrenci uyumu önemli rol oynar. Öğrencinin üniversiteye uyumu doğrudan etkileyen faktörlerden birisi de ait olma durumudur. Öğrencinin ait olma gereksinimini karşılamaya çalıştığını fakat karşılık bulamadığında, alternatif aramaya ve antisosyal yöntemlere başvurmaya başladığı, ileri sürülmüştür. Bu doğrultuda öfkeli ve herkese meydan okuyan bir asi, kötü niyetli bir zorba, hatta umutsuz bir uykucu olma durumların yaşadıkları, bildirilmiştir. Araştırmada, araştırmacı tarafından geliştirilmiş olan Ait Olma Ölçeği ile öğrencilerin öğrenim gördükleri üniversiteye ait olma durumları ile çeşitli değişkenler incelenmiştir. Araştırmada Ordu Üniversitesi'nde öğrenim gören 1265 öğrenciye uygulanan Üniversiteye Ait Olma Ölçeği ile farklı değişkenler açısından değerlendirme yapılmıştır. Uygulama yapılan öğrencilerden elde edilen veriler ortalama, standart sapma, frekans ve yüzde olarak verilmiş, üniversiteye ait olma değerleri ile gruplar arasındaki farkların belirlenmesi amacıyla bağımsız örneklerde t-testi ve tek yönlü varyans analizi (One-Way ANOVA) yapılmıştır. Sonuç olarak, Üniversite öğrencilerinin Üniversiteye Ait Olma Ölçeği değerleri ile cinsiyet, ekonomik durum, okul türü, sınıf düzeyi, yerleşim yeri, mezun olunan ortaöğretim türü ve üniversiteyi kazanma yılı değişkenleri arasında gerek genel ölçek değerleri gerek beklenti, motivasyon ve özdeşim alt boyutları arasında çeşitli ilişkiler saptanmıştır. Bu doğrultuda, öğrencilerin ait olma gereksinimlerini gidermeye yönelik, üniversite yönetimlerine oluşturabilecekleri politikalar ile ilgili öneriler sunulmuş, benzer çalışmaların devamlılığı vurgulanmıştır.

Anahtar Kelimeler: Ait olma ölçeği, Yüksek Öğretim, Beklenti, Motivasyon, Özdeşim, Ordu

İnönü Üniversitesi
Eğitim Fakültesi Dergisi
Cilt 19, Sayı 1, 2018
ss. 151-173
DOI: 10.17679/inuefd.409094

Gönderim Tarihi : 14.11.2016

Kabul Tarihi : 14.12.2017

Önerilen Atıf

Karaman, Ö, Çırak Y. (2018). Öğrencilerin Öğrenim Gördükleri Üniversiteye Ait Olma Gereksinimlerinin Çeşitli Değişkenlerle İncelenmesi. *İnönü Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*, 19(1), 151-173. DOI: 10.17679/inuefd.409094

GİRİŞ

Günümüzde yükseköğretim ile ilgili beklentiler, meslek sahibi olma ve iş yaşamına en kısa sürede atılma endeksli olmakla birlikte, çok faktörlü bir örüntü oluşturmaktadır. Yükseköğretimin örgün eğitim beklentilerini karşılama, üniversite-öğrenci uyumu önemli rol oynar. Öğrencinin üniversiteye uyumunu doğrudan etkileyen faktörlerden birisi de ait olma durumudur. Baumeister ve Leary'e göre (1995) ait olma gereksinimi dürtülerden türemiş evrensel bir duygu olarak her koşulda ortaya çıkan bilişsel bir süreç olup engellendiğinde sağlık ve uyum gibi sorunlara yol açan ve davranışları geniş ölçüde etkileyen temel bir güdüdür.

Ait olma insanın sosyal bir varlık olarak temel gereksinimidir (Dreikurs ve Cassel, 1972) ve sosyal destek kaynakları içerisinde yer alır (Sorias, 1988). Adler, ait olma gereksiniminin karşılanmadığı durumlarda kaygı oluştuğunu ve sorunlarla yüzleşme ve başa çıkmada cesaretli olunamadığını vurgulamıştır (John, 2011). Kişide gelişmiş ait olma duygusu, toplumsal duygu ve sosyal ilgi olarak nitelendirilen davranış ve süreçlerinin benimsenmesine ve sosyal yaşama uyuma yardımcı olur (Dreikurs, 1967; Ferguson 2001). Ayrıca sosyal ilgi kapsamında stres ile başa çıkmada ait olma gereksiniminin karşılanması strese karşı tampon oluşturur (Curlette ve Kern, 2010). Diğer taraftan ait olma duygusu ile benlik saygısı arasında doğrudan bir ilişki bulunmaktadır (Adams ve Gullotta, 1989). Maslow da insanların sosyal bir varlık olduğu yönü üzerinde durmaktadır. Maslow'a göre güvenlik, sevme- sevilme, bir gruba ait olma, statü kazanma gibi temel gereksinimleri, bireyin kendini gerçekleştirilmesinde fırsatlar yaratırlar (Maslow, 1943).

Ait olma gereksiniminin karşılanmaması durumunda ise başarısızlık, sosyal izolasyon, yabancılaşma ve yalnızlık duyguları oluşur (Baumeister ve Leary, 1995). Hümanist yaklaşım nörotik kişiliğin oluşumunda sevilme ve korunmanın yanı sıra ait olma gereksiniminin de zamanında ve yeterince doyurulmamasının önemli bir etken olduğunu öne sürmüştür (Kuzgun, 1972). Horney ise ait olma duygusunun gelişiminde problemler yaşandığı durumlarda güvensizlik duygusu ile belirsiz bir kaygının ortaya çıkacağını belirtmiştir. Bu durumda bireyin düşmanca algıladığı bir dünyada yalıtılmışlık ve çaresiz olma duyguları içinde en güçlü insana sığınma, başkaldırıp kavga etme ya da başkalarını kendi içsel yaşamından uzak tutmaya çalışabileceğini öne sürmüştür (Horney, 1993). Benzer olarak Glasser, bireyin ait olma, güç, özgürlük, yaşama ve eğlence gereksinimlerini karşılama sürecinde sınırlı kaynaklar ve farklı değerlerden dolayı çatışmalar yaşadığını açıklamıştır (Glasser, 2008).

Ait olma gereksinimini karşılayan öğrencilerin bulunduğu bir okul ortamında yönetici, personel ve öğrenciler birbirleriyle olumlu ilişkiler kuracaklar, birbirlerini kabul edecekler ve saygı gösterecekler, ret edilme yaşanmayacak ve bu nedenle diğer temel gereksinimlerle birlikte motivasyon yükselecektir (Akbaba, 2006). Böylece akademik başarı artacak ve üniversitelerin önemli amaçlarından biri gerçekleşecektir (Uysal, 2006). Ayrıca okullarına yönelik ait olma ve bağlılık hisseden öğrencilerin, alkol ve uyuşturucu kullanımı gibi sağlık açısından risk taşıyan davranışlarla, şiddet içerikli davranışlar gösterme olasılığının azaldığı ve daha az duygusal problemler yaşadıkları belirtilmektedir (Kütük, 2008). Diğer taraftan öğrencilerin ait olma gereksinimlerinin karşılanmadığı durumlarda kendilerine veya başkalarına zarar verebildikleri Dreikurs ve Cassel (1991) tarafından vurgulanmış ve öğrencinin anlaşılabilmesi için, onun temel gereksinimi olan "ait olma" gereksiniminin karşılanmasına yönelik girişimlerinin göz önünde bulundurulmasının gerekli olduğunu belirtilmişlerdir.

Okullarına ait olma ve bağlılık hisseden öğrencilerin, alkol ve uyuşturucu kullanımı gibi sağlık açısından risk taşıyan davranışlarla, şiddet içerikli davranışlar gösterme olasılığı azalır ve daha az duygusal problemler yaşarlar (Jones ve ark, 2007). Okulda ait olma gereksiniminin karşılanmasının; öğrencilerin saygı gördüğü, kabul edilme hissini yaşadığı, öğrencinin bir yeri olduğu ve başkaları tarafından desteklediği bir sosyal çevre ile mümkün olabilir Goodenow (1993). Öğrencinin üniversiteye kendini ait hissedebilmesi ve başarılı bir şekilde üniversiteyle bütünleşebilmesi için, geçmiş yaşantılarından sıyrılarak içinde bulunduğu kurumun kültürünü içselleştirmesi ve kurumun amaçları ile kendi amaçlarını bütünleştirebilmesi gerekir. Dolayısıyla, öğrenciler var olduğu kurumun kültürünü (akademik ve sosyal sistemlerin kültürü) kendi kültürü haline getirebildiği ve kurum içerisinde yeni öğrenmelerle değişebildiği ölçüde, üniversiteyle bütünleşmekte ve ait olma gereksinimini karşılamaktadır (Tuna, 2003).

Yükseköğretimin amaçları arasında öğrencilere beden, zihin, ruh, ahlak ve duygu bakımından dengeli ve sağlıklı şekilde hizmet vermekte bulunmaktadır (2547 sayılı kanun, 4. mad. 6. bend). Bu çerçevede öğrencilerin ait olma gereksinimlerini belirlemek ve elde edilen veriler doğrultusunda çalışmalar yapmak büyük önem taşımaktadır. Çalışmada üniversite öğrencilerinin üniversiteye aidiyet durumları çeşitli açılardan değerlendirilmiştir.

Araştırmada, araştırmacı tarafından geliştirilmiş olan Ait Olma Ölçeği ile öğrencilerin öğrenim gördükleri üniversiteye ait olma durumları ile çeşitli değişkenler incelenmiştir. Bu amaç doğrultusunda, öğrencilerin öğrenim gördükleri üniversiteye ait olma durumları ile cinsiyet, ekonomik durum, öğrenim görülen akademik

birim, sınıf düzeyi, mezun oldukları ortaöğretim türü ve ortaöğretimi bitirdikleri yerleşim birimi arasındaki ilişki değerlendirilmiştir. Araştırma, 2011 – 2012 Eğitim Öğretim yılında Ordu Üniversitesi öğrencilerinden elde edilen veriler ile sınırlıdır.

YÖNTEM

Araştırmanın Modeli

Okula ait olma ölçeğiyle, öğrencilerin okula ait olma düzeylerinin belirlenebilmesi ve problemleri durumlarda çözüme yönelik stratejilere katkıda bulunması hedeflenmiş olduğundan, çalışma uygulamalı araştırma niteliklerini barındıran betimsel bir çalışmadır.

Örneklem

Araştırmada Ordu Üniversitesi'nde öğrenim gören 1265 öğrenciye uygulanan Üniversiteye Ait Olma Ölçeği ile kişisel bilgi formu ile elde edilen farklı değişkenler açısından değerlendirme yapılmıştır. Kişisel bilgi formu aracılığıyla öğrencilerin sosyo-demografik özellikleri olarak cinsiyet, ekonomik durum, eğitim gördüğü akademik birim, buldukları sınıf, Üniversiteye yerleşmeden önceki yaşadıkları yer, öğrenim gördükleri orta öğretim türü ve üniversiteyi kaçınıcı yılda kazandıkları ile ilgili veriler elde edilmiştir. Değerlendirmeye alınan örneklem grubunun sosyo-demografik özellikleri aşağıdaki tablo 1 de verilmiştir.

Tablo 1. Örneklem Grubunun Sosyo-Demografik Özellikleri

Cinsiyet	Sayı	%
Kadın	636	50,20
Erkek	629	49,80
Ekonomik Durum		
Kötü	99	7,80
Orta	803	63,40
İyi	326	25,80
Çok İyi	38	3,00
Eğitim Gördüğü Akademik Birim		
Meslek Yüksek Okulu	115	9,10
Sağlık Yüksek Okulu	40	3,10
Tıp Fakültesi	26	2,00
Güzel Sanatlar Fakültesi	21	1,70
Devlet Konservatuarı	12	1,00
Fen-Edebiyat Fakültesi	749	59,20
Ziraat Fakültesi	302	23,90
Sınıflar		
1	368	29,10
2	366	28,90
3	276	21,90
4	255	20,10
Yerleşim Birimi		
Köy	16	1,30
Kasaba	39	3,10
İlçe Merkezi	590	46,60
İl Merkezi	620	49,10
Ortaöğretim		
Genel Lise	886	70,10
Meslek Lisesi	169	13,30
Güzel Sanatlar Lisesi	17	1,30
Spor Lisesi	8	0,60
Anadolu Lisesi	161	12,70
Fen Lisesi	15	1,20
Çok programlı Lise (ÇPL)	9	0,80
Kazanma Yılı		
Aynı Yıl	395	31,30
Bir yıl sonra	402	31,80
İki yıl sonra	287	22,70
Üç yıl sonra	108	8,50
Dört yıl ve Üstü	73	5,80
Toplam	1265	100.0

Veri Toplama Araçları

Kişisel Bilgi Formu" ve "Üniversiteye Ait Olma Ölçeği" araştırmanın veri toplama araçlarını oluşturmuştur (Karaman, 2013).

Üniversiteye Ait Olma Ölçeği (ÜAO) üniversite öğrencilerinin, öğrenim gördükleri yükseköğrenim kurumlarında, ait olma gereksinimlerinin karşılanma düzeylerini belirleyen 5'li Likert tipi bir ölçektir.

Ölçek 14 maddeden ve 3 alt boyuttan oluşmaktadır. Bu alt boyutlar "Özdeşleşme", "Motivasyon" ve "Beklenti" olarak tanımlanmıştır. Beklenti boyutunda 5, özdeşleşme boyutunda 4 ve motivasyon boyutunda 5 soru maddesi bulunmaktadır.

Ölçeğin alt boyutlarını oluşturan maddelerin, ölçmek istediği hedefler şöyledir;

1. Beklenti Boyutu; öğrencinin üniversite ile ilgili eğitim öncesi beklentilerine ve eğitim sürecinde oluşan beklentilerine, ne kadar karşılık bulduğu ile ilgili algılarını ölçen, ifadeler yer almaktadır.

Örnek soru: Üniversitede boş saatlerim iyi geçer

2. Özdeşleşme Boyutu; öğrencinin üniversite ile olan ilişkilerini ve üniversiteye ilişkin düşünsel ve duygusal olarak algısal eğilimliliğini ölçen, ifadeler yer almaktadır. Örnek soru: Üniversitede her türlü düşüncemi rahatlıkla söylerim

3. Motivasyon Boyutu; öğrencinin, üniversitede gerçekleştirmek istediği akademik ve sosyal alanlarla ilgili hedeflerine ulaşma konusunda istekliliğinin, üniversite temelli ilişkisini içeren, ifadeler yer almaktadır.

Örnek soru: Üniversitede beni anlamadıklarımı düşünürüm

Üniversiteye Ait Olma Ölçeğinin toplam Cronbach α iç tutarlılık katsayısı 0.834 ve boyutları açısından ise Özdeşleşme boyutu için 0.74, Motivasyon boyutu için 0.728 ve Beklenti boyutu için 0.755 katsayılarıdır. Ayrıca ölçeğin nihai formunun iç tutarlılığı kapsamında Cronbach α güvenilirlik katsayısı 0.750'dir. Ölçeğin test-tekrar test güvenilirliği korelasyon analizinde ise boyutlar olarak Motivasyon boyutu için 0.84, Beklenti boyutu için 0.87 ve Özdeşleşme boyutu için 0.83 değerleri bulunmuştur. Ayrıca yapılan bağımlı gruplarda t testinde her boyutta birinci uygulama ile ikinci uygulamada alınan toplam puanların ortalamalarının arasında önemli bir farklılık olmadığı tespit edilmiştir ($p > 0.05$). Bu sonuçlar ölçeğin test-tekrar test güvenilirliğinin yeterli olduğunu göstermektedir. Diğer taraftan, ölçeğin yapı geçerliliği için açılımlı ve doğrulayıcı faktör analizleri yapılmıştır (Karaman, 2013)

Verilerin Toplanması

Çalışmada Ordu Üniversitesi Rektörlüğünden yazılı izinler alınmıştır (Ek 3). Veriler araştırmacı tarafından öğrencilere üniversitenin dersliklerinde uygulama yapılarak toplanmıştır. Veri toplama araçlarına ait yönergeler, uygulamaya katılan örneklem gruplarına okunarak gerekli bilgiler verilmiş olup gönüllülük ilkesine özen gösterilerek sözel onamları alınmıştır. Öğrenciler anket formlarını isim belirtmeksizin doldurmuşlardır. Araştırmada kullanılan veri toplama araçları 2012-2013 eğitim-öğretim yılı içerisinde, belirtilen örneklem gruplarına uygulanmıştır. Veri toplama araçlarının uygulanmasında süreye ilişkin herhangi bir kısıtlama getirilmemiştir. Ölçeğin uygulama süresi yaklaşık olarak 5-10 dakika arasındadır.

Verilerin Analizi ve Yorumlanması

Araştırmada kullanılan veri toplama araçları olan Üniversiteye Ait Olma Ölçeği ve Kişisel Bilgi Formu aracılığıyla toplanan veriler, araştırmanın amaçları doğrultusunda ilişkisel işlemlere tabi tutulmuştur.

Üniversiteye ait olma ölçeği üniversite de öğrenim gören 1265 öğrenciye uygulanmış ve çeşitli değişkenler (öğrencilerin sosyo-demografik özellikleri olarak cinsiyet, ekonomik durum, eğitim gördüğü akademik birim, buldukları sınıf, üniversiteye yerleşmeden önceki yaşadıkları yer, öğrenim gördükleri orta öğretim türü ve üniversiteyi kaçınıcı yılda kazandıkları) açısından incelenerek yorumlanmıştır. Uygulama yapılan öğrencilerden elde edilen veriler ortalama, standart sapma, frekans ve yüzde olarak verilmiş, üniversiteye ait olma değerleri ile gruplar arasındaki farkların belirlenmesi amacıyla bağımsız örneklerde t-testi ve tek yönlü varyans analizi (One-Way ANOVA) yapılmıştır. Grupların homojenliğini için levene testi yapılmış olup varyanslar homojense Tukey HSD, varyanslar homojen değilse Tamhane T2 testi çoklu karşılaştırma yapılarak, farklılığın hangi değişkenden kaynaklandığı araştırılmıştır (Akdağ, 2011; Demirci, 2009).

BULGULAR

Araştırmanın bu bölümünde üniversite öğrencilerinin Üniversiteye Ait Olma Ölçeğinden aldıkları puanlarının karşılaştırılmasına ve ait olma düzeyi puanlarının öğrenim görülen okul, ekonomik durum, cinsiyet, sınıf,

üniversiteyi kaçınıcı girişte kazanma, yerleşim birimi ve mezun olunan okul türü değışkenleri açıısından incelenmesine ilişkin bulgular sunulmuştur.

Üniversiteye Ait Olma ile Cinsiyet Arasındaki Karşılaştırma

Çalışmada Üniversiteye Ait Olma Ölçeği ve boyutlarının cinsiyete göre dağılımı değerdendirilmiş ve Tablo 2'de verilmiştir. Üniversiteye Ait Olma Ölçeği ve boyutlarının cinsiyete göre karşılaştırılması için varyansların homojenliği Levene testi ile değerdendirilmiş ve daha sonra bağımsız örneklerde T testi yapılmış olup sonuçlar Tablo 3'de verilmiştir.

Tablo 2. Üniversiteye Ait Olma Ölçeği ve Boyutların Cinsiyete Göre Dağılım ve Ortalama Değerleri

Boyutlar	Cinsiyet	N	\bar{X}	SS
Beklenti	Kadın	636	13.25	3.74
	Erkek	629	13.77	3.81
Motivasyon	Kadın	636	15.55	3.75
	Erkek	629	15.97	3.90
Özdeşleşme	Kadın	636	12.46	2.88
	Erkek	629	12.51	3.08
ÜAÖ	Kadın	636	41.27	7.49
	Erkek	629	42.25	8.35

Tablo 2 incelendiğinde Üniversiteye Ait Olma Ölçeği ve üç boyutta erkek öğrencilerin ortalama değerdeleri kızlara göre daha yüksek bulunmuştur.

Tablo 3. Bağımsız örneklerde t testi Değerleri

Boyutlar	Varyansların Durumu	Levene Testi		Ortalamalar Eşitliđinde t- testi			
		F	Sig (P)	t	Sd	P değeri	Ortalama Fark
Beklenti	Varyanslar Eşit	0.02	0.90	-2.42	1263	0.016	-0.51
Motivasyon	Varyanslar Eşit	1.42	0.23	-1.97	1263	0.050	-0.42
Özdeşleşme	Varyanslar Eşit	1.71	0.19	-0.28	1263	0.782	-0.05
ÜAÖ	Varyanslar Eşit	3.45	0.06	-2.20	1263	0.028	-0.98

Levene testine göre Beklenti boyutunda Sig(P)=0.897 > p=0.05, Motivasyon boyutunda Sig(P)=0.233 > p=0.05 ve Özdeşleşme boyutunda Sig(P)=0.060 > p=0.05 olması nedeniyle varyanslar homojendir. Cinsiyete göre karşılaştırma da cinsiyet ile Beklenti boyutu, Motivasyon boyutu ve ÜAÖ arasında anlamlı fark bulunmuş ancak Özdeşleşme boyutu arasında anlamlı ilişki bulunmamıştır (p≤0.05).

Üniversiteye Ait Olma ile Ekonomik Durum Arasındaki Karşılaştırma

Üniversiteye ait olma ile ekonomik durum arasındaki karşılaştırmaya ait Dağılım değerdeleri Tablo 4'de verilmiştir.

Tablo 4. Üniversiteye Ait Olma Ölçeği ve Boyutlarının Ekonomik Duruma Göre Dağılım ve Ortalama Değerleri

Boyutlar	Ekonomik Durum	N	\bar{X}	SS
Beklenti	Kötü	98	12.74	4.03
	Orta	803	13.55	3.65
	İyi	326	13.63	4.01
	Çok iyi	38	13.58	3.97
	Toplam	1265	13.51	3.78
Motivasyon	Kötü	98	15.12	3.78
	Orta	803	15.69	3.77
	İyi	326	16.17	3.91
	Çok iyi	38	15.34	4.15
	Toplam	1265	15.76	3.83
Özdeşleşme	Kötü	98	11.46	3.20
	Orta	803	12.51	2.92
	İyi	326	12.72	2.94
	Çok iyi	38	12.53	3.62
	Toplam	1265	12.48	2.98
ÜAÖ	Kötü	98	39.33	8.93
	Orta	803	41.75	7.68
	İyi	326	42.53	8.07
	Çok iyi	38	41.45	8.56
	Toplam	1265	41.75	7.94

Üniversiteye ait olma ölçeği genel ortalaması ile ekonomik durumu iyi olanların ortalaması çok iyi, orta ve kötü olanlara göre daha yüksek bulunmuştur. Ölçeğin Beklenti, Motivasyon ve Özdeşleşme boyutlarında da ekonomik durumu iyi olanların ortalama değerleri ekonomik durumu çok iyi, orta ve kötü olanlara göre daha yüksek bulunmuştur. Yapılan varyans analizi sonuçları da tablo 5’de verilmiştir.

Tablo 5. Üniversiteye Ait Olma Ölçeği ve Boyutlarının Ekonomik Duruma Göre Tek Yönlü Varyans Analizi Değerleri

Boyutlar	Grup Durumu	SS _T	Sd	MS (S ²)	F	p değeri
Beklenti	Gruplar Arası	63.87	3	21.29		
	Gruplar İçi	18030.25	1261	14.30	1.49	0.216
	Toplam	18094.13	1264			
Motivasyon	Gruplar Arası	105.55	3	35.18		
	Gruplar İçi	18408.87	1261	14.60	2.41	0.065
	Toplam	18514.42	1264			
Özdeşleşme	Gruplar Arası	122.27	3	40.76		
	Gruplar İçi	11119.64	1261	8.82	4.62	0.003
	Toplam	11241.92	1264			
ÜAÖ	Gruplar Arası	777.71	3	259.24		
	Gruplar İçi	78940.83	1261	62.60	4.14	0.006
	Toplam	79718.54	1264			

Ekonomik duruma göre karşılaştırma da ekonomik durum ile Özdeşleşme (F=4.622, p<.003) ve ÜAÖ (F=4.141, p<.006) arasında anlamlı farklılık bulunmuştur. Bu farklılığın hangi gruplar arasında olduğunu belirlemek için gruplar birbirleriyle karşılaştırılmıştır. Yapılan Levene testine göre Beklenti boyutunda Sig(P)=0.070 > p=0.05, Motivasyon boyutunda Sig(P)=0.612 > p=0.05, Özdeşleşme boyutunda Sig(P)=0.152 > p=0.05 ve ÜAÖ genelinde Sig(P)=0.137 > p=0.05, olması varyansların homojen olduğunu gösterir. Çoklu Karşılaştırma Tukey testi değerlerine göre ekonomik durumu kötü olanlar ile ($\bar{X} = 12.70$) orta olanların ($\bar{X} = 13.55$) arasında orta olanların lehine, kötü olanlar ile ($\bar{X} = 12.70$) iyi olanların ($\bar{X} = 13.63$) arasında iyi olanların lehine Özdeşleşme boyutunda anlamlı farklılık gözlenmiştir. Yine Okula ait olmada kötü olanlar ile ($\bar{X} = 12.70$) orta olanların ($\bar{X} = 13.55$) arasında orta olanların lehine, kötü olanlar ile ($\bar{X} = 12.70$) iyi olanların ($\bar{X} = 13.63$) arasında iyi olanların lehine anlamlı farklılık gözlenmiştir.

Üniversiteye Ait Olma ile Eğitim Gördüğü Okul Türü Arasındaki Karşılaştırma

Üniversiteye ait olma ile eğitim gördüğü okul türü arasındaki karşılaştırmaya ait değerler Tablo 6'da verilmiştir.

Tablo 6. Üniversiteye Ait Olma Ölçeği ve Boyutlarının Eğitim Gördüğü Yüksek Okul Türüne Göre Dağılım ve Ortalama Değerleri

Boyutlar	Ekonomik Durum	N	\bar{X}	SS
Beklenti	Meslek Yüksek Okulu	115	14.71	3.92
	Sağlık Yüksek Okulu	40	14.58	2.82
	Tıp Fakültesi	26	11.88	2.79
	Güzel Sanatlar Fakültesi	21	13.52	4.73
	Devlet Konservatuvarı	12	15.33	1.72
	Fen-Edebiyat Fakültesi	749	13.24	3.80
	Ziraat Fakültesi	302	13.64	3.73
	Toplam	1265	13.51	3.78
Motivasyon	Meslek Yüksek Okulu	115	16.73	3.84
	Sağlık Yüksek Okulu	40	15.40	3.33
	Tıp Fakültesi	26	15.31	2.87
	Güzel Sanatlar Fakültesi	21	15.57	5.34
	Devlet Konservatuvarı	12	18.08	3.55
	Fen-Edebiyat Fakültesi	749	15.44	3.80
	Ziraat Fakültesi	302	16.19	3.82
	Toplam	1265	15.76	3.83
Özdeşleşme	Meslek Yüksek Okulu	115	12.58	3.40
	Sağlık Yüksek Okulu	40	12.33	2.80
	Tıp Fakültesi	26	12.65	1.92
	Güzel Sanatlar Fakültesi	21	13.76	4.12
	Devlet Konservatuvarı	12	13.17	1.75
	Fen-Edebiyat Fakültesi	749	12.36	2.93
	Ziraat Fakültesi	302	12.65	2.98
	Toplam	1265	12.48	2.98
ÜAÖ	Meslek Yüksek Okulu	115	44.03	8.78
	Sağlık Yüksek Okulu	40	42.30	7.14
	Tıp Fakültesi	26	39.85	5.59
	Güzel Sanatlar Fakültesi	21	42.86	12.96
	Devlet Konservatuvarı	12	46.58	5.89
	Fen-Edebiyat Fakültesi	749	41.04	7.34
	Ziraat Fakültesi	302	42.47	8.67
	Toplam	1265	41.75	7.94

Beklenti, Motivasyon ve Özdeşleşme boyutunda eğitim gördüğü okul türü değerlerinin dağılımında Beklenti boyutunda devlet konservatuvarı ($\bar{X} = 15.33$), Motivasyon boyutunda devlet konservatuvarı ($\bar{X} = 18.08$), Özdeşleşme boyutunda güzel sanatlar fakültesi ($\bar{X} = 13.76$) ve ÜAÖ'de devlet konservatuvarı ($\bar{X} = 46.58$) oranı diğer bölümlere göre yüksek bulunmuştur. Yapılan varyans analizi sonuçları da Tablo 7'de verilmiştir.

Tablo 7. Üniversiteye Ait Olma Ölçeği ve Boyutlarının Eğitim Gördüğü Yüksek Öğrenim Türüne Göre Tek Yönlü Varyans Analizi Değerleri

Boyutlar	Grup Durumu	SS _T	Sd	MS (S ²)	F	p değeri
Beklenti	Gruplar Arası	378.83	6	63.14	4.48	0.000
	Gruplar İçi	17715.30	1258	14.08		
	Toplam	18094.13	1264			
Motivasyon	Gruplar Arası	314.13	6	52.36	3.62	0.001
	Gruplar İçi	18200.30	1258	14.47		
	Toplam	18514.42	1264			
Özdeşleşme	Gruplar Arası	62.92	6	10.49	1.18	0.314
	Gruplar İçi	11179.00	1258	8.89		
	Toplam	11241.92	1264			
ÜAÖ	Gruplar Arası	1539.51	6	256.59	4.13	0.000
	Gruplar İçi	78179.03	1258	62.15		
	Toplam	79718.54	1264			

Tablo incelendiğinde eğitim gördüğü okul türünün Üniversiteye Ait Olma Ölçeği ile alt boyutları olan Beklenti ve Motivasyon'a etki ettiği görülmüştür. Dolayısıyla, grupların Motivasyon (F=3.619 p=0.001), ÜAÖ (F=4.129, p<0.001) ve Beklenti (F=4.484 p<0.001), puanları arasında anlamlı bir farklılık olduğu bulunmuştur.

Bu farklılığın hangi gruplar arasında olduğunu belirlemek için gruplar birbirleriyle karşılaştırılmıştır. Yapılan Levene testine göre Beklenti boyutunda ve ÜAÖ genelinde Sig(P)<p=0.05 olması nedeniyle varyanslar homojen olmadığı için çoklu karşılaştırmada Tamhane testi kullanılmıştır. Motivasyon boyutunda ise Sig(P)>p=0.05 olduğu için varyanslar ortak olup çoklu karşılaştırmada Tukey testi kullanılmış okul türüne göre gruplar arası karşılaştırmalarında meslek yüksekokulu öğrencileri ile ($\bar{X} = 14.71$) fen-edebiyat fakültesi öğrencileri ($\bar{X} = 13.24$) arasında meslek yüksekokulu lehine, meslek yüksekokulu öğrencileri ile ($\bar{X} = 14.71$) tıp fakültesi öğrencileri ($\bar{X} = 11.88$) arasında da meslek yüksekokulu lehine beklenti boyutunda anlamlı farklılık gözlenmiştir.

Üniversiteye Ait Olma ile Öğrencinin Sınıf Düzeyi Arasında ki Karşılaştırma

Üniversiteye ait olma ile öğrencinin sınıf düzeyi arasında ki karşılaştırmaya ait değerler Tablo 8'de verilmiştir.

Tablo 8. Üniversiteye Ait Olma Ölçeği ve Boyutlarının Öğrencilerin Sınıf Düzeylerine Göre Dağılım ve Ortalama Değerleri

Boyutlar	Okuduğu Yıl	N	\bar{X}	SS
Beklenti	1	369	14.01	3.75
	2	366	13.62	3.95
	3	276	12.87	3.62
	4	254	13.33	3.68
	Toplam	1265	13.51	3.78
Motivasyon	1	369	16.28	3.89
	2	366	15.72	4.06
	3	276	15.48	3.63
	4	254	15.37	3.53
	Toplam	1265	15.76	3.83
Özdeşleşme	1	369	12.80	2.79
	2	366	12.58	3.02
	3	276	12.35	3.08
	4	254	12.02	3.05
	Toplam	1265	12.48	2.98
ÜAÖ	1	369	43.09	7.85
	2	366	41.92	8.16
	3	276	40.70	7.52
	4	254	40.72	7.94
	Toplam	1265	41.75	7.94

Beklenti, Motivasyon ve Özdeşleşme boyutunda eğitim gördüğü sınıfa göre dağılımında Beklenti boyutunda birinci sınıf ($\bar{X} = 14.01$) Motivasyon boyutunda birinci sınıf ($\bar{X} = 16.27$), Özdeşleşme boyutunda birinci sınıf ($\bar{X} = 12.80$) ve ÜAÖ'da birinci sınıf ($\bar{X} = 43.01$) öğrencilerinin oranı diğer sınıf öğrencilerine göre yüksek bulunmuştur. Yapılan varyans analizi sonuçları da Tablo 9'da verilmiştir.

Tablo 9. Üniversiteye Ait Olma Ölçeği ve Boyutlarının Öğrencinin Sınıf Düzeyine Göre Tek Yönlü Varyans Analizi Değerleri

Boyutlar	Grup Durumu	SS _T	Sd	MS (S ²)	F	P değeri
Beklenti	Gruplar Arası	218.68	4	54.67	3.85	0.004
	Gruplar İçi	17875.45	1260	14.19		
	Toplam	18094.13	1264			
Motivasyon	Gruplar Arası	167.25	4	41.81	2.87	0.022
	Gruplar İçi	18347.18	1260	14.56		
	Toplam	18514.42	1264			
Özdeşleşme	Gruplar Arası	100.71	4	25.18	2.85	0.023
	Gruplar İçi	11141.20	1260	8.84		
	Toplam	11241.92	1264			
ÜAÖ	Gruplar Arası	1247.99	4	311.10	5.01	0.001
	Gruplar İçi	78470.56	1260	62.28		
	Toplam	79718.54	1264			

Tablo incelendiğinde öğrencilerin eğitim gördüğü sınıf düzeyinin Üniversiteye Ait Olma Ölçeği ile beklenti, motivasyon ve özdeşleşme boyutlarına etki ettiği görülmüştür. Dolayısıyla, sınıf düzeyleri ile Motivasyon (F=2.871 p=0.022), ÜAÖ (F=5.010, p=0.001), Beklenti (F=3.854 p=0.004) ve Özdeşleşme (F=2.848 p=0.023) puanları arasında anlamlı bir farklılık olduğu bulunmuştur.

Bu farklılığın hangi gruplar arasında olduğunu belirlemek için gruplar birbirleriyle karşılaştırılmıştır.

Yapılan Levene testine göre ÜAÖ genelinde, Beklenti ve Özdeşleşme boyutunda (Sig(P)>p=0.05) varyanslar homojen olup çoklu karşılaştırmada Tukey testi kullanılmıştır. Ancak Motivasyon boyutunda (Sig(P)<p=0.05) varyanslar homojen olmadığı için çoklu karşılaştırmada Tamhane testi kullanılmıştır.

Öğrencilerin sınıf düzeylerine göre gruplar arası karşılaştırmalarda birinci sınıf öğrencileri ile ($\bar{X} = 14.01$) üçüncü sınıf öğrencileri ($\bar{X} = 12.87$) arasında birinci sınıf öğrencileri lehine Beklenti boyutunda anlamlı farklılık gözlenmiştir.

Birinci sınıf öğrencileri ile ($\bar{X} = 16.28$) dördüncü sınıf öğrencileri ($\bar{X} = 15.37$) arasında birinci sınıf öğrencileri lehine Motivasyon boyutunda anlamlı farklılık gözlenmiştir.

Birinci sınıf öğrencileri ile ($\bar{X} = 12.80$) üçüncü sınıf öğrencileri ($\bar{X} = 12.35$) arasında birinci sınıf öğrencileri lehine, birinci sınıf öğrencileri ile ($\bar{X} = 12.80$) dördüncü sınıf öğrencileri ($\bar{X} = 12.02$) arasında birinci sınıf öğrencileri lehine Özdeşleşme boyutunda anlamlı farklılık gözlenmiştir.

Birinci sınıf öğrencileri ile ($\bar{X} = 43.09$) üçüncü sınıf öğrencileri ($\bar{X} = 40.70$) arasında birinci sınıf öğrencileri lehine, birinci sınıf öğrencileri ile ($\bar{X} = 43.09$) dördüncü sınıf öğrencileri ($\bar{X} = 40.72$) arasında birinci sınıf öğrencileri lehine ÜAÖ'inde anlamlı farklılık gözlenmiştir.

Üniversiteye Ait Olma ile Öğrencilerin Okula Gelmeden Önce Yaşadıkları Yerleşim Yerine Göre Karşılaştırması

Üniversiteye ait olma ile boyutlarının okula gelmeden önce yaşadıkları yerleşim yerine göre dağılımına ait değerler Tablo 10'da verilmiştir.

Tablo 10. Üniversiteye Ait Olma Ölçeği ve Boyutlarının Okula Gelmeden Önce Yaşadıkları Yerleşim Yeri Göre Dağılım ve Ortalama Değerleri

Boyutlar	Yerleşim Yeri	N	\bar{X}	SS
Beklenti	Köy	16	14.56	3.22
	Kasaba	39	13.72	3.37
	İlçe Merkezi	590	13.68	3.88
	İl Merkezi	620	13.30	3.73
	Toplam	1265	13.51	3.78
Motivasyon	Köy	16	16.88	3.76
	Kasaba	39	14.90	4.10
	İlçe Merkezi	590	15.90	3.94
	İl Merkezi	620	15.65	3.70
	Toplam	1265	15.76	3.83
Özdeşleşme	Köy	16	12.75	3.04
	Kasaba	39	11.64	3.49
	İlçe Merkezi	590	12.64	3.05
	İl Merkezi	620	12.39	2.87
	Toplam	1265	12.48	2.98
ÜAÖ	Köy	16	44.19	8.15
	Kasaba	39	40.26	8.43
	İlçe Merkezi	590	42.22	8.01
	İl Merkezi	620	41.34	7.82
	Toplam	1265	41.75	7.94

Köyden gelen öğrencilerin okula ait olma değerleri diğer yerleşim birimlerine göre Beklenti boyutunda (\bar{X} =14.56) Motivasyon boyutunda (\bar{X} =16.88), Özdeşleşme boyutunda (\bar{X} =12.75) ve ÜAÖ da (\bar{X} =44.19) yüksek bulunmuştur. Yapılan varyans analizi sonuçları da Tablo 11’de verilmiştir.

Tablo 11. Üniversiteye Ait Olma Ölçeği ve Boyutlarının Okula Gelmeden Önceki Yerleşim Yerine Göre Tek Yönlü Varyans Analizi Değerleri

Boyutlar	Grup Durumu	SS _T	Sd	MS (S ²)	F	P değeri
Beklenti	Gruplar Arası	63.18	3	21.06	1.47	0.220
	Gruplar İçi	18030.95	1261	14.30		
	Toplam	18094.13	1264			
Motivasyon	Gruplar Arası	68.04	3	22.68	1.55	0.200
	Gruplar İçi	18446.39	1261	14.63		
	Toplam	18514.424	1264			
Özdeşleşme	Gruplar Arası	48.42	3	16.14	1.82	0.142
	Gruplar İçi	11193.50	1261	8.88		
	Toplam	11241.92	1264			
ÜAÖ	Gruplar Arası	415.80	3	138.60	2.20	0.086
	Gruplar İçi	79302.74	1261	62.89		
	Toplam	79718.54	1264			

Yapılan Levene testine göre Beklenti boyutunda Sig(P)=0.425 > p=0.05, Motivasyon boyutunda Sig(P)=0.519 > p=0.05, Özdeşleşme boyutunda Sig(P)=0.120 > p=0.05 ve ÜAÖ genelinde Sig(P)=0.909 > p=0.05 olması varyansların homojen olduğunu göstermiştir.

Üniversiteye ait olma ile boyutlarının okula gelmeden önceki yerleşim yerine göre varyans analizi dağılımında tüm boyutlar p>0.05 den büyük olduğundan anlamlı bir ilişki bulunmamıştır.

Üniversiteye Ait Olma ile Boyutlarının Mezun Oldukları Ortaöğretim Türüne Göre Karşılaştırması

Üniversiteye ait olma ile boyutlarının öğrencilerin mezun oldukları ortaöğretim türüne göre dağılımına ait değerler Tablo 12’de verilmiştir.

Tablo 12. Üniversiteye Ait Olma Ölçeği ve Boyutlarının Öğrencilerin Mezun Oldukları Ortaöğretim Türüne Göre Dağılım ve Ortalama Değerleri

Boyutlar	Okul Türü	\bar{X}	SS
Beklenti	Genel Lise	13.50	3.78
	Meslek Lisesi	14.26	4.14
	Güzel Sanatlar Lisesi	14.24	4.07
	Spor Lisesi	12.13	3.14
	Anadolu Lisesi	13.02	3.28
	Fen Lisesi	10.60	3.09
	Çok programlı Lise (ÇPL)	13.89	3.06
	Toplam	13.51	3.78
Motivasyon	Genel Lise	15.73	3.80
	Meslek Lisesi	16.47	4.01
	Güzel Sanatlar Lisesi	16.12	5.15
	Spor Lisesi	14.88	5.11
	Anadolu Lisesi	15.42	3.57
	Fen Lisesi	14.87	3.09
	Çok programlı Lise (ÇPL)	13.33	3.00
	Toplam	15.76	3.83
Özdeşleşme	Genel Lise	12.53	2.98
	Meslek Lisesi	12.61	3.24
	Güzel Sanatlar Lisesi	12.82	4.08
	Spor Lisesi	13.38	1.51
	Anadolu Lisesi	12.08	2.75
	Fen Lisesi	11.60	1.99
	Çok programlı Lise (ÇPL)	12.33	2.29
	Toplam	12.48	2.98
ÜAÖ	Genel Lise	41.76	7.87
	Meslek Lisesi	43.34	8.81
	Güzel Sanatlar Lisesi	43.18	11.83
	Spor Lisesi	40.38	7.89
	Anadolu Lisesi	40.52	6.76
	Fen Lisesi	37.07	6.54
	Çok programlı Lise (ÇPL)	39.56	4.07
	Toplam	41.75	7.94

Meslek lisesinden gelen öğrencilerin beklenti boyutu değerleri ($\bar{X} = 14.56$), Motivasyon boyutu değerleri ($\bar{X} = 16.88$) ve ÜAÖ değerleri ($\bar{X} = 44.19$), Güzel Sanatlar lisesinden gelen öğrenciler ise Özdeşleşme boyutu değerleri ($\bar{X} = 12.82$) diğer okullardan gelen öğrencilerine göre yüksek bulunmuştur. Yapılan varyans analizi sonuçları da Tablo 13’de verilmiştir.

Tablo 13. Üniversiteye Ait Olma Ölçeği ve Boyutlarının Öğrencilerin Mezun Oldukları Orta Öğretim Türüne Göre Tek Yönlü Varyans Analizi Değerleri

Boyutlar	Grup Durumu	SS _T	Sd	MS (S ²)	F	P değeri
Beklenti	Gruplar Arası	285.76	6	47.63	3.36	0.003
	Gruplar İçi	17808.37	1258	14.16		
	Toplam	18094.13	1264			
Motivasyon	Gruplar Arası	179.36	6	29.89	2.05	0.056
	Gruplar İçi	18335.07	1258	14.58		
	Toplam	18514.424	1264			
Özdeşleşme	Gruplar Arası	51.38	6	8.56	0.96	0.449
	Gruplar İçi	11190.54	1258	8.90		
	Toplam	11241.92	1264			
ÜAÖ	Gruplar Arası	1094.02	6	182.34	2.92	0.008
	Gruplar İçi	78624.52	1258	62.50		
	Toplam	79718.54	1264			

Tablo incelendiğinde Beklenti ve ÜAÖ ile öğrencinin mezun olduğu ortaöğretim okulunun türü arasında anlamlı bir ilişki tespit edilmiştir. Bu farklılığın hangi gruplar arasında olduğunu belirlemek için gruplar birbirleriyle karşılaştırılmıştır. Yapılan Levene testine göre Beklenti boyutunda varyansların ortak olması nedeniyle çoklu karşılaştırmada Tukey testi kullanılmıştır. Ancak ÜAÖ genelinde varyanslar homojen olmadığı için çoklu karşılaştırmada Tamhane testi kullanılmış ve öğrencinin mezun olduğu ortaöğretim okulunun türüne göre gruplar arası karşılaştırmada genel lise mezunları ile ($\bar{X} = 13.50$) fen lisesi mezunları ($\bar{X} = 10.60$) arasında genel lise lehine, meslek lise mezunları ile ($\bar{X} = 14.26$) Anadolu lisesi mezunları ($\bar{X} = 13.02$) arasında da meslek lise mezunları lehine, meslek lise mezunları ile ($\bar{X} = 14.26$) fen lisesi mezunları ($\bar{X} = 10.60$) arasında da meslek lise mezunları lehine beklenti boyutunda anlamlı farklılık gözlenmiştir. Benzer olarak ÜAÖ karşılaştırmasında meslek lisesi mezunları ile ($\bar{X} = 14.26$) Anadolu lisesi mezunları ($\bar{X} = 13.02$) arasında da meslek lise mezunları lehine anlamlı farklılık bulunmuştur.

Üniversiteye Ait Olma ile Boyutlarının Ortaöğretim Sonrası Yüksek Öğretimi Kazanma Yılına Göre Karşılaştırma

Üniversiteye ait olma ile boyutlarının, ortaöğretim sonrası yüksek öğretimi kazanma yılına göre dağılımına ait değerler Tablo 14'de verilmiştir.

Tablo 14. Üniversiteye Ait Olma Ölçeği ve Boyutlarının Ortaöğretim Sonrası Yüksek Öğretimi Kazanma Yılına Göre Dağılım ve Ortalama Değerleri

Boyutlar	Okuduğu Yıl	N	\bar{X}	SS
Beklenti	Aynı Yıl		13.47	3.97
	Bir yıl sonra		13.62	3.63
	İki yıl sonra		13.71	3.65
	Üç yıl sonra		12.39	3.71
	Dört Yıl sonra ve üstü		14.04	4.03
	Toplam	5	13.51	3.78
Motivasyon	Aynı Yıl		15.75	3.97
	Bir yıl sonra		15.81	3.70
	İki yıl sonra		15.86	3.73
	Üç yıl sonra		14.64	3.96
	Dört Yıl sonra ve üstü		16.82	3.58
	Toplam	5	15.76	3.83
Özdeşleşme	Aynı Yıl		12.40	3.14
	Bir yıl sonra		12.31	2.76
	İki yıl sonra		12.75	2.87
	Üç yıl sonra		12.17	3.28
	Dört Yıl sonra ve üstü		13.33	3.13
	Toplam	5	12.48	2.98
ÜAÖ	Aynı Yıl		41.62	8.28
	Bir yıl sonra		41.73	7.40
	İki yıl sonra		42.32	7.59
	Üç yıl sonra		39.19	8.20
	Dört Yıl sonra ve üstü		44.19	8.97
	Toplam	5	41.75	7.94

Ortaöğretim sonrası yüksek öğretimi dört yıl ve sonrasında kazanan öğrencilerin ortalama değer oranları Beklenti boyutunda ($\bar{X} = 14.04$), Motivasyon boyutunda ($\bar{X} = 16.82$), Özdeşleşme boyutunda ($\bar{X} = 13.33$) ve ÜAÖ de ($\bar{X} = 44.19$) diğer öğrencilere göre yüksek bulunmuştur. Yapılan varyans analizi sonuçları da Tablo 15’de verilmiştir.

Tablo 15. Üniversiteye Ait Olma Ölçeği ve Boyutlarının Ortaöğretim Sonrası Yüksek Öğretimi Kazanma Yılına Göre Tek Yönlü Varyans Analizi Değerleri

Boyutlar	Grup Durumu	SS _T	Sd	MS (S ²)	F	P değeri
Beklenti	Gruplar Arası	172.88	4	43.22	3.04	0.017
	Gruplar İçi	17921.25	1260	14.22		
	Toplam	18094.13	1264			
Motivasyon	Gruplar Arası	221.85	4	55.46	3.82	0.004
	Gruplar İçi	18292.58	1260	14.52		
	Toplam	18514.42	1264			
Özdeşleşme	Gruplar Arası	99.02	4	24.76	2.80	0.025
	Gruplar İçi	11142.89	1260	8.84		
	Toplam	11241.92	1264			
ÜAÖ	Gruplar Arası	1241.31	4	310.33	4.98	0.001
	Gruplar İçi	78477.23	1260	62.28		
	Toplam	79718.54	1264			

Tablo incelendiğinde ortaöğretim sonrası yüksek öğrenimi kazanan öğrencilerin Beklenti, Motivasyon, Özdeşleşme ve ÜAÖ ile ortaöğretim sonrası yüksek öğrenimi kazanma durumu arasında anlamlı bir ilişki tespit edilmiştir.

Bu farklılığın hangi gruplar arasında olduğunu belirlemek için gruplar birbirleriyle karşılaştırılmıştır. Yapılan Levene testine göre Beklenti, Motivasyon ve ÜAÖ genelinde Sig(P) > p=0.05 değerleri bulunmuş ve varyansların homojen olması nedeniyle çoklu karşılaştırmada Tukey testi kullanılmış, Özdeşleşme boyutunda Sig(P) < p=0.05 değeri bulunduğu varyansların homojen olmaması nedeni ile Tamhane kullanılmıştır.

Tukey değerlendirmesine göre ortaöğretim sonrası yüksek öğrenimi kazanan öğrencilerin gruplar arası karşılaştırmalarında beklenti boyutunda bir yıl sonra kazanan ($\bar{X} = 13.62$) ile üç yıl sonra kazanan ($\bar{X} = 12.39$) öğrencilerde bir yıl sonra kazanan lehine, iki yıl sonra kazanan ($\bar{X} = 13.71$) ile üç yıl sonra kazanan ($\bar{X} = 12.39$) öğrencilerde iki yıl sonra kazanan lehine, üç yıl sonra kazanan ($\bar{X} = 12.39$) ile dört yıl ve üstü sonrasında kazanan ($\bar{X} = 14.04$) öğrencilerde dört yıl ve üstü sonrasında kazanan lehine anlamlı farklılık bulunmuştur.

Motivasyon boyutunda bir yıl sonra kazanan ($\bar{X} = 15.81$) ile üç yıl sonra kazanan ($\bar{X} = 14.64$) öğrencilerde bir yıl sonra kazanan lehine, iki yıl sonra kazanan ($\bar{X} = 15.86$) ile üç yıl sonra kazanan ($\bar{X} = 14.64$) öğrencilerde iki yıl sonra kazanan lehine, üç yıl sonra kazanan ($\bar{X} = 14.64$) ile dört yıl ve üstü sonrasında kazanan ($\bar{X} = 16.82$) öğrencilerde dört yıl ve üstü sonrasında kazanan lehine anlamlı farklılık bulunmuştur.

Özdeşleşme boyutunda aynı yıl kazananların oranı 12.40, bir yıl sonra kazananların oranı 12.31, iki yıl sonra kazananların oranı 12.75, üç yıl sonra kazananların oranı 12.17 ve dört yıl ve sonra kazananların oranı 13.33 olup yapılan Tamhane sonucunda $p > 0.05$ olduğundan bir grup lehine anlamlı bir farklılık bulunmamıştır.

ÜAÖ boyutunda aynı yıl kazanan ($\bar{X} = 41.62$) ile üç yıl sonra kazanan ($\bar{X} = 13.62$) öğrencilerde, aynı yıl kazanan lehine, bir yıl sonra kazanan ($\bar{X} = 41.73$) ile üç yıl sonra kazanan ($\bar{X} = 39.19$) öğrencilerde bir yıl sonra kazanan lehine, iki yıl sonra kazanan ($\bar{X} = 42.32$) ile üç yıl sonra kazanan ($\bar{X} = 39.19$) öğrencilerde iki yıl sonra kazanan lehine, üç yıl sonra kazanan ($\bar{X} = 39.19$) ile dört yıl ve üstü sonrasında kazanan ($\bar{X} = 44.19$) öğrencilerde dört yıl ve üstü sonrasında kazanan lehine anlamlı farklılık bulunmuştur.

TARTIŞMA, SONUÇ VE ÖNERİLER

Araştırmanın bu bölümünde ise üniversite öğrencilerinin Üniversiteye Ait Olma Ölçeğinden aldıkları puanlarının karşılaştırılmasına ve ait olma düzeyi puanlarının öğrenim görülen okul, ekonomik durum, cinsiyet, sınıf, üniversiteyi kaçınıcı girişte kazanma, yerleşim birimi ve mezun olunan okul türü değişkenleri açısından incelenmesine ilişkin bulguların değerlendirilmesine yer verilmiştir.

Üniversiteye Ait Olma ile Cinsiyet Arasındaki Karşılaştırma

Cinsiyete göre karşılaştırma da cinsiyet ile Beklenti boyutu, Motivasyon boyutu ve ÜAÖ arasında anlamlı fark bulunmuş ancak Özdeşleşme boyutu arasında anlamlı ilişki bulunmamıştır ($p \leq 0.05$). Bu durum erkek öğrencilerin Beklenti ve Motivasyon boyutları düzeylerinin kızlara göre daha yüksek olduğu ve kendilerini üniversiteye daha çok ait hissettikleri şeklinde değerlendirilebilir. Benzer bir çalışmada bu değerlendirmenin tersi olarak kızların erkeklere göre ait olma gereksinimlerini karşılama oranları yüksek bulunmuş ve sonuç sosyal davranışlarda kız ve erkeklerin cinsiyet rollerindeki farklılıkların tutum, beceri ve inançları etkilemesine ve kızların kişiler arası ilişkilerde ki uyuma eğilimliliğine bağlanmıştır (Çankaya, 2009).

Erkek öğrencilerin göre ÜAO toplamında ve Beklenti ile Motivasyon boyutlarında okula ait olma düzeylerinin daha yüksek çıkması, Ordu Üniversitesinin olanaklarına ve toplumsal cinsiyet değerlerine bağlanabilir. Ordu Üniversitesi yeni kurulan üniversite olarak öğrencilerin barınma, dinlenme ve ulaşım gibi gereksinimlerini karşılamada güçlük çekmektedir. Öğrencilerin söz konusu gereksinimleri karşılamada çektiği güçlükler açısından kız öğrencilerin erkek öğrencilere göre daha çok zorlandıkları toplumsal cinsiyet ile açıklanabilir. Toplumsal cinsiyet kavramı, kadının ve erkeğin sosyal olarak belirlenmiş kişilik özellikleri, rol ve sorumlulukları olarak tanımlanmaktadır. Bu nedenle toplumsal cinsiyet kavramının tanımında biyolojik farklılıklar değil, kadın ve erkek olarak toplumun bizi nasıl gördüğü, nasıl algıladığı, nasıl düşündüğü ve nasıl davranmamızı beklediği ile ilgili değerler, beklentiler, yargılar ve roller bulunmaktadır. Ülkemizde toplumsal cinsiyet olarak erkekler lehine önemli avantajlar bulunmaktadır (Yılmaz ve ark, 2009). Özaydınlık (2014) ülkemizde doğumdan itibaren kızların erkeklere göre birçok alanda dezavantajlı olduğunu ve eğitimde önemli sorunların yaşandığını belirtmiştir. Yine Demirdirek ve Şener (2014) yaptıkları çalışmada son yıllarda düzelmeler olmasına rağmen toplumsal eşitsizlik açısından ülkemiz karnesinin diğer ülkelere göre istendik seviyede olmadığını ortaya koymuşlardır. Kız öğrencilerin toplumsal cinsiyet açısından barınma, dinlenme ve ulaşım güçlüklerini karşılama sürecindeki zorlukları, onların üniversiteye yönelik beklentilerini ve motivasyon düzeylerini olumsuz etkilemekte ve üniversiteye ait olma düzeylerini düşürmektedir, şeklinde yorumlanabilir.

Üniversiteye Ait Olma ile Ekonomik Durum Arasındaki Karşılaştırma

Üniversiteye ait olma ölçeği genel ortalaması ile ekonomik durumu iyi olanların ortalaması çok iyi, orta ve kötü olanlara göre daha yüksek bulunmuştur. Ölçeğin Beklenti, Motivasyon ve Özdeşleşme boyutlarında da ekonomik durumu iyi olanların ortalama değerleri ekonomik durumu çok iyi, orta ve kötü olanlara göre daha yüksek bulunmuştur. Bu durum ekonomik durumu iyi olanların kendilerini diğerlerine göre okula daha fazla ait hissettikleri, şeklinde açıklanabilir. Ekonomik durumu iyi olma ile üniversiteye ait olma Özdeşleşme boyutunun yüksek çıkması, özdeşleşme sürecindeki durumlar ile ekonomik durum arasındaki bağlantıyla açıklanabilir. Çünkü özdeşleşme sürecinde öğrencilerin üniversite kulüplerinden faydalanmaları ve üniversitenin öğrencilere yönelik yapılan etkinliklere (bahar şenlikleri, tanışma partileri, geziler vb.) katılımı önemli bir etkidir. Söz konusu kulüp çalışmaları ve etkinlikler ise genellikle öğrenciler için ekonomik külfet oluşturmaktadır. Özkan ve Yılmaz'da (2010) üniversite öğrencilerinin üniversite yaşamına uyum sağlamada ekonomik nedenlerden dolayı barınma ücretlerini ödeme, sosyal ve kültürel etkinliklere katılma ve arkadaşlıklarda sorun yaşama faktörlerinin etken olduğunu tespit etmişlerdir. Benzer olarak Dost (2007) üniversite öğrencileri üzerinde yaptığı çalışmada ekonomik durumun yaşam doyumu ile ilişkisel bir faktör oluşturduğunu belirtmiştir. Yine Ceylan ve Özbal (2008) araştırmalarında, üniversite ile özdeşleşme arasındaki ilişkide ait olma algılarının ilgisini tespit etmiş ve üniversitelerde etkinliklere katılımın ve memnuniyetin artırılmasına yönelik çalışmaların, özdeşleşme düzeylerini yükselteceğini ve bu durumun ait olma duygusunu pekiştireceğini ileri sürmüştür. Sonuç olarak öğrencilerin üniversitede temel gereksinimlerini karşılamaları ve sosyal etkinliklere katılımında ekonomik durumları önemlidir ve ekonomik durum yükseldikçe okula ait olma düzeyleri yükselecek ve özdeşleşme sağlanacaktır, yargısı çıkarılabilir. Ekonomik durumları iyi olanların çok iyi olanlara göre ait olma değerlerinin yüksek çıkması ise çok iyi ekonomik durumları olan öğrencilerin beklentilerine, yeni kurulan Ordu Üniversitesi'nin sosyal etkinlikler ile hizmetler açısından karşılık verememesinden kaynaklanabilir.

Üniversiteye Ait Olma ile Eğitim Gördüğü Okul Türü Arasındaki Karşılaştırma

Okul türüne göre gruplar arası karşılaştırmalarında meslek yüksekokulu öğrencileri ile ($\bar{X} = 14.71$) fen-edebiyat fakültesi öğrencileri ($\bar{X} = 13.24$) arasında meslek yüksekokulu lehine, meslek yüksekokulu öğrencileri ile ($\bar{X} = 14.71$) tıp fakültesi öğrencileri ($\bar{X} = 11.88$) arasında da meslek yüksekokulu lehine beklenti boyutunda anlamlı farklılık gözlenmiştir. Çünkü Ordu Meslek Yüksek Okulu kuruluş tarihi açısından başka bir üniversiteye bağlı olarak kurulmuş ve kurumsal eksikliklerini tamamlamıştır. Ayrıca şehir merkezi içerisinde yer almaktadır. Buna karşılık Fen-Edebiyat Fakültesi Perşembe ilçesinden Ordu Üniversitesi yerleşkesine yeni taşınmış ve tıp fakültesi eski bir devlet hastanesinde yeni kurulmuştur. Diğer taraftan Ordu Üniversitesi yerleşkesi şehir merkezine yaklaşık 10 km. uzaklıkta, yapılanma sürecini tamamlamaya çalışan bir konumdadır. Bu nedenle meslek yüksekokulu öğrencilerinin üniversiteye yönelik beklentilerini karşılamada daha avantajlı olduğu ve bu durumun Üniversiteye Ait Olma Beklenti boyutunu etkilediği düşünülebilir.

Yine sağlık yüksekokulu öğrencileri ($\bar{X} = 15.58$) ile tıp fakültesi öğrencileri ($\bar{X} = 11.88$) arasında sağlık yüksekokulu lehine Beklenti boyutunda anlamlı farklılık gözlenmiştir. Çünkü yukarıda belirtildiği üzere tıp fakültesi eski bir devlet hastanesinde geçici olarak faaliyet gösteren yeni bir kurumdur. Fakat sağlık yüksekokulu başka bir üniversiteye bağlı olarak Ordu Üniversitesi'nden önce kurulmuş eski bir okuldur ve pratik eğitimlerini Ordu ilinin değişik kurumlarında yapmaktadır. Bu nedenle sağlık yüksekokulu öğrencilerinin üniversiteye yönelik beklentilerini karşılama düzeyleri tıp fakültesi öğrencilerine göre yüksek olacaktır.

Diğer taraftan tıp fakültesi öğrencileri ($\bar{X} = 11.88$) ile devlet konservatuvarı öğrencileri ($\bar{X} = 15.33$) arasında devlet konservatuvarı öğrencileri lehine ve fen-edebiyat fakültesi öğrencileri ($\bar{X} = 13.24$) ile devlet konservatuvarı öğrencileri ($\bar{X} = 15.33$) arasında devlet konservatuvarı öğrencileri lehine Beklenti boyutunda anlamlı farklılık gözlenmiştir. Çünkü Ordu ilinde belediye konservatuvarı, devlet tiyatrosu ve çeşitli sanat etkinliklerini yapmaya ve geliştirmeye yönelik olanaklar bulunmaktadır. Ayrıca sanatsal yetenek ile başvuru alan devlet konservatuvarı öğrenci seçmelerine, yıllar önce kariyer planlamasını yapmış ve buna yönelik eğitimler almış kişiler başvurmaktadır. Bu durum öğrencilerin beklentileri diğer öğrencilere göre daha berraktır şeklinde yorumlanabilir. Yukarıda belirtilen gerekçelerle, devlet konservatuvarı öğrencilerinin Üniversiteye Ait Olma Beklenti boyutu düzeylerinin yükseldiği ileri sürülebilir.

Ayrıca meslek yüksek okulu öğrencileri ($\bar{X} = 14.71$) ile fen-edebiyat fakültesi öğrencileri ($\bar{X} = 13.24$) arasında meslek yüksek okulu öğrencileri lehine motivasyon boyutunda anlamlı ilişki gözlenmiştir. Benzer olarak okula ait olma genel değerlendirmesinde de meslek yüksekokulu öğrencileri ile ($\bar{X} = 14.71$) fen-edebiyat fakültesi öğrencileri ($\bar{X} = 13.24$) arasında meslek yüksekokulu lehine anlamlı farklılık gözlenmiştir. Çünkü meslek yüksekokulu öğrencilerinin mezun olmaları durumunda iş bulma olanakları daha fazladır. Yapılan bir çalışmada da (Gündoğar ve ark, 2007) öğrencilerin üniversitede alan seçiminde ekonomik olarak

güvende hissetmenin etkili olduğu vurgulanmıştır. Diğer taraftan motivasyon boyutunda okulun olanakları ve akademik motivasyon önemli yer tutar. Goodenow ait olma duygusunun öğrencilerin motivasyonu üzerinde doğrudan ve güçlü bir etki oluşturduğunu belirtmiştir (Goodenow, 1993). Bu durum meslek yüksekokulu öğrencileri okulun yeri, iş bulma olanakları, okulun gereksinimleri karşılama yeterliliği etkenlerinden dolayı hem motivasyon boyutu hem de ait olma genel değerlendirme açısından üniversiteye ait olma gereksinimlerini karşılama diğer öğrencilere göre daha iyi bir düzey yakalamışlardır, şeklinde açıklanabilir.

Üniversiteye Ait Olma ile Öğrencinin Sınıf Düzeyi Arasında ki Karşılaştırma

Birinci sınıf öğrencileri ile ($\bar{X} = 43.09$) üçüncü sınıf öğrencileri ($\bar{X} = 40.70$) arasında birinci sınıf öğrencileri lehine, birinci sınıf öğrencileri ile ($\bar{X} = 43.09$) dördüncü sınıf öğrencileri ($\bar{X} = 40.72$) arasında birinci sınıf öğrencileri lehine ÜAÖ’inde anlamlı farklılık gözlenmiştir. Bu durum birinci sınıf öğrencilerinin kendilerini üniversiteye daha fazla ait hissettikleri şeklinde açıklanabilir. Birinci sınıf öğrencilerinin ÜAÖ genel değerlendirmesi ve tüm boyutlarda diğer sınıf düzeylerine göre ait olma gereksinimlerini karşılama oranlarının yüksek olması, bu öğrencilerin üniversiteye yönelik beklenti, motivasyon ve özdeşleşme ile ilgili gereksinimlerinin henüz olgunlaşmamasına ve çeşitlenmemesine bağlanabilir. Çünkü öğrenci okula devam ettikçe üniversite ile ilgili beklentilerinin değişeceği, motivasyon kaynaklarının çeşitleneceği ve özdeşleşme algısının belirleneceği gerçeği ile ait olma gereksinimi artarak devam edecektir. Bu nedenle birinci sınıf öğrencilerinin ait olma gereksinimlerini karşılama düzeyleri diğer sınıflara göre daha kolay olacaktır, görüşü öne sürülebilir.

Üniversiteye Ait Olma ile Öğrencilerin Okula Gelmeden Önce Yaşadıkları Yerleşim Yerine Göre Karşılaştırması

Üniversiteye ait olma ile boyutlarının okula gelmeden önceki yerleşim yerine göre varyans analizi dağılımında tüm boyutlar $p > 0.05$ den büyük olduğundan anlamlı bir ilişki bulunmamıştır. Bu durum öğrencinin üniversiteye gelmeden önce yaşadığı yerleşim yerinin üniversiteye ait olmada etkili olmadığı, şeklinde açıklanabilir.

Üniversiteye Ait Olma ile Boyutlarının Mezun Oldukları Ortaöğretim Türüne Göre Karşılaştırması

Bulgulara göre öğrencinin mezun olduğu ortaöğretim okulunun türüne göre gruplar arası karşılaştırmada genel lise mezunları ile ($\bar{X} = 13.50$) fen lisesi mezunları ($\bar{X} = 10.60$) arasında genel lise lehine, meslek lise mezunları ile ($\bar{X} = 14.26$) Anadolu lisesi mezunları ($\bar{X} = 13.02$) arasında da meslek lise mezunları lehine, meslek lise mezunları ile ($\bar{X} = 14.26$) fen lisesi mezunları ($\bar{X} = 10.60$) arasında da meslek lise mezunları lehine beklenti boyutunda anlamlı farklılık gözlenmiştir. Benzer olarak ÜAÖ karşılaştırmasında meslek lisesi mezunları ile ($\bar{X} = 14.26$) Anadolu lisesi mezunları ($\bar{X} = 13.02$) arasında da meslek lise mezunları lehine anlamlı farklılık bulunmuştur. Sonuçlar değerlendirildiğinde fen lisesi mezunları ile Anadolu Lisesi mezunlarının beklenti boyutları düzeyleri düşük çıkmıştır. Türkiye’de fen liseleri ve geçmişte Anadolu liseleri gözde okullardan olup öğrencilerinin üniversiteye yönelik beklentileri genellikle yine gözde üniversitelere göre yapılmıştır. Korkut-Owen ve ark (2012) yaptıkları çalışmada, Anadolu ve fen lisesi mezunlarının yükseköğretimde meslek seçimlerinde; aldıkları ÖSS puanlarının, prestijli meslek kriterinin ve mesleğin kazanç getirisinin etken olduğunu tespit etmişlerdir. Bu doğrultuda Anadolu ve fen lisesi mezunları öğrencilerin beklenti düzeylerinin düşük çıkması, öğrencilerin beklentilerini karşılayacaklarını düşündükleri üniversiteler yerine Ordu Üniversitesi’nde öğrenim görmeleri, beklenti düzeylerini olumsuz olarak etkilemiştir, şeklinde açıklanabilir. Ayrıca meslek lisesi mezunlarının genellikle kendi alanları ile ilgili bölümleri seçmeleri nedeniyle kendilerini, diğer bölüm mezunlarına göre öğrenim gördükleri okula daha fazla ait hissetmişlerdir, görüşü ileri sürülebilir.

Üniversiteye Ait Olma ile Boyutlarının Ortaöğretim Sonrası Yüksek Öğretimi Kazanma Yılına Göre Karşılaştırma

Bulgulara göre aynı yıl ve diğer yıllara göre bir yıl önce üniversiteye yerleşme durumları, ait olma gereksinimlerini karşılama daha anlamlı bulunurken 4 yıl ve sonrası üniversiteye yerleşen öğrencilerde ait olma gereksinimlerini karşılama düzeyleri daha yüksek bulunmuştur. Üniversiteye yerleşme yılının ortaöğretim sonrası hemen başlamayarak gecikmesi öğrencilerin beklenti düzeylerini yükseltmelerine ve motivasyonlarının düşmesine yol açabilir. Bu durum üniversiteye yerleşme sonrası öğrencilerin ait olma düzeylerini etkileyebilir. Ortaöğretimden mezun olduktan sonra yükseköğretime yerleşme yılının 4 yıl ve sonrasına gecikmesi ise öğrencilerde bıkkınlığa ve umutsuzluğa neden olabilir. Böylece öğrencinin

beklentileri düşer ve daha sonra üniversiteye yerleşen öğrenci kendisi için beklenmedik ve çok istediği yeni ortamda ait olma gereksinimlerini daha kolay karşılar, görüşü öne sürülebilir.

Araştırmada üniversite öğrencilerinin öğrenim gördükleri üniversiteye ait olma düzeylerinin çeşitli değişkenler açısından incelenmesi ile ilgili, sonuçlar şunlardır;

1. Üniversite öğrencilerinin Üniversiteye Ait Olma Ölçeği'nin cinsiyet değişkeni açısından, cinsiyete göre karşılaştırma da cinsiyet ile Beklenti boyutu, Motivasyon boyutu ve ÜAÖ arasında anlamlı ilişki bulunmuş ancak Özdeşleşme boyutu arasında anlamlı ilişki bulunmamıştır ($p \leq 0.05$). Erkek öğrencilerin Beklenti ve Motivasyon boyutları düzeylerinin kızlara göre daha yüksek ve kendilerini üniversiteye daha çok ait hissettikleri bulunmuştur.
2. Üniversite öğrencilerinin Üniversiteye Ait Olma Ölçeği'nin ekonomik durum değişkeni açısından, Ekonomik duruma göre karşılaştırma da ekonomik durum ile özdeşleşme ($p=0.003$) ve ÜAÖ ($p=0.006$) arasında anlamlı farklılık bulunmuştur.
3. Ekonomik durumu kötü olanlar ile orta olanların arasında orta olanların lehine, kötü olanlar ile iyi olanların arasında iyi olanların lehine özdeşleşme boyutunda anlamlı farklılık gözlenmiştir. Yine Okula ait olmada kötü olanlar ile orta olanların arasında orta olanların lehine, kötü olanlar ile iyi olanların arasında iyi olanların lehine anlamlı farklılık gözlenmiştir. Ekonomik durumu iyi olanların kendilerini diğerlerine göre okula daha fazla ait hissettikleri bulunmuştur.

Üniversite öğrencilerinin Üniversiteye Ait Olma Ölçeği'nin eğitim gördüğü okul türü değişkeni açısından, grupların Motivasyon ($p=0.001$), ÜAO ($p<0.001$) ve Beklenti ($p<0.001$) puanları arasında anlamlı bir farklılık olduğu bulunmuştur.

Okul türüne göre gruplar arası karşılaştırmalarında meslek yüksekokulu öğrencileri ile fen-edebiyat fakültesi öğrencileri arasında meslek yüksekokulu lehine, meslek yüksek okulu öğrencileri ile tıp fakültesi öğrencileri arasında da meslek yüksek okulu lehine beklenti boyutunda anlamlı farklılık gözlenmiştir. Yine sağlık yüksekokulu öğrencileri ile tıp fakültesi öğrencileri arasında sağlık yüksekokulu lehine beklenti boyutunda anlamlı farklılık gözlenmiştir. Diğer taraftan tıp fakültesi öğrencileri ile devlet konservatuvarı öğrencileri arasında devlet konservatuvarı öğrencileri lehine ve fen-edebiyat fakültesi öğrencileri ile devlet konservatuvarı öğrencileri arasında devlet konservatuvarı öğrencileri lehine beklenti boyutunda anlamlı farklılık gözlenmiştir. Ayrıca meslek yüksek okulu öğrencileri ile fen-edebiyat fakültesi öğrencileri arasında meslek yüksek okulu öğrencileri lehine motivasyon boyutunda anlamlı ilişki gözlenmiştir. Benzer olarak okula ait olma genel değerlendirmesinde de meslek yüksekokulu öğrencileri ile fen-edebiyat fakültesi öğrencileri arasında meslek yüksekokulu lehine anlamlı farklılık gözlenmiştir.

4. Üniversite öğrencilerinin Üniversiteye Ait Olma Ölçeği'nin sınıf düzeyi değişkeni açısından, sınıf düzeyleri ile Motivasyon ($p=0.022$), ÜAO ($p=0.001$), Beklenti ($p=0.004$) ve Özdeşleşme ($p=0.023$) puanları arasında anlamlı bir farklılık olduğu bulunmuştur.

Birinci sınıf öğrencileri ile üçüncü sınıf öğrencileri arasında birinci sınıf öğrencileri lehine, birinci sınıf öğrencileri ile dördüncü sınıf öğrencileri arasında birinci sınıf öğrencileri lehine Özdeşleşme boyutunda anlamlı farklılık gözlenmiştir.

Birinci sınıf öğrencileri ile üçüncü sınıf öğrencileri arasında birinci sınıf öğrencileri lehine, birinci sınıf öğrencileri ile dördüncü sınıf öğrencileri arasında birinci sınıf öğrencileri lehine ÜAÖ'de anlamlı farklılık gözlenmiştir.

5. Üniversite öğrencilerinin Üniversiteye Ait Olma Ölçeği'nin okula gelmeden önce yaşadıkları yerleşim yeri değişkeni açısından, tüm boyutlar $p>0.05$ den büyük olduğundan anlamlı bir ilişki bulunmamıştır.
6. Üniversite öğrencilerinin Üniversiteye Ait Olma Ölçeği'nin mezun oldukları orta öğretim türü değişkeni açısından, Beklenti ($p=0.003$) ve ÜAÖ ($p=0.008$) ile öğrencinin mezun olduğu ortaöğretim okulunun türü arasında anlamlı bir ilişki tespit edilmiştir.

Tukey değerlendirmesine göre öğrencinin mezun olduğu ortaöğretim okulunun türüne göre gruplar arası karşılaştırmada genel lise mezunları ile fen lisesi mezunları arasında genel lise lehine, meslek lise mezunları ile Anadolu lisesi mezunları arasında da meslek lise mezunları lehine, meslek lise mezunları ile fen lisesi mezunları arasında da meslek lise mezunları lehine beklenti boyutunda anlamlı farklılık gözlenmiştir. Benzer olarak ÜAÖ karşılaştırmasında meslek lisesi mezunları ile Anadolu lisesi mezunları arasında da meslek lise mezunları lehine anlamlı farklılık bulunmuştur. Sonuçlar değerlendirildiğinde fen lisesi mezunları ile Anadolu lisesi mezunlarının beklenti boyutları düzeyleri düşük çıkmıştır.

7. Üniversite öğrencilerinin Üniversiteye Ait Olma Ölçeği'nin ortaöğretim sonrası yüksek öğretimi kazanma yılı değişkeni açısından, Beklenti ($p=0.017$), Motivasyon ($p=0.004$), Özdeşleşme ($p=0.025$) ve ÜAÖ ($p=0.001$) ile ortaöğretim sonrası yüksek öğrenimi kazanma durumu arasında anlamlı bir ilişki tespit edilmiştir.

Ortaöğretim sonrası yüksek öğrenimi kazanan öğrencilerin gruplar arası karşılaştırmalarında beklenti boyutunda bir yıl sonra kazanan ile üç yıl sonra kazanan öğrencilerde bir yıl sonra kazanan lehine, iki yıl

sonra kazanan ile üç yıl sonra kazanan öğrencilerde iki yıl sonra kazanan lehine, üç yıl sonra kazanan ile dört yıl ve üstü sonrasında kazanan öğrencilerde dört yıl ve üstü sonrasında kazanan lehine anlamlı farklılık bulunmuştur.

Motivasyon boyutunda bir yıl sonra kazanan ile üç yıl sonra kazanan öğrencilerde bir yıl sonra kazanan lehine, iki yıl sonra kazanan ile üç yıl sonra kazanan öğrencilerde iki yıl sonra kazanan lehine, üç yıl sonra kazanan ile dört yıl ve üstü sonrasında kazanan öğrencilerde dört yıl ve üstü sonrasında kazanan lehine anlamlı farklılık bulunmuştur.

ÜAÖ boyutunda aynı yıl kazanan ile üç yıl sonra kazanan öğrencilerde, aynı yıl kazanan lehine, bir yıl sonra kazanan ile üç yıl sonra kazanan öğrencilerde bir yıl sonra kazanan lehine, iki yıl sonra kazanan ile üç yıl sonra kazanan öğrencilerde iki yıl sonra kazanan lehine, üç yıl sonra kazanan ile dört yıl ve üstü sonrasında kazanan öğrencilerde dört yıl ve üstü sonrasında kazanan lehine anlamlı farklılık bulunmuştur.

Araştırmanın yönelik öneriler şunlardır;

1. Üniversiteler öğrencilerin ait olma gereksinimlerini karşılama amaçlı politikalar oluşturarak ve öğrencilerin ait olma gereksinimlerini karşılama durumlarını belirli aralıklarla ölçerek, elde edilen verilere göre yeniden yapılandırmalar yapabilirler,
2. Öğrencilerin ait olma gereksinimlerinden özellikle özdeşleşme ve beklenti boyutları ile ilgili gereksinimlerini karşılamada ekonomik durum gözetilerek etkinlikler (tanışma partileri, bahar şenlikleri, sosyal kulüpler, geziler vb.) düzenlenmelidir,
3. Öğrencilerin barınma, yeme-içme ve ulaşım gibi problemleri çözülmeye çalışılmalıdır,
4. Ait olma gereksinimini karşılamada dezavantajlı gruplara (çok geç kazananlar, gözde liselerden mezun olup düşündüğü üniversiteyi kazanamayanlar, öğrenim gördüğü üniversitede ki okul türü vb.) yönelik önleyici politikalar oluşturulmalıdır,
5. Öğrencilerin ait olma gereksinimini karşılayamadıkları için yaşadıkları problemler belirlenerek önleyici PDR çalışmaları yapılmalıdır.

KAYNAKÇA/REFERENCES

- Adams, S. G., Gullotta, T. (1989). "Adolescent Life Experiences", New York: Brooks Cole Publishing Company.
- Akbaba, S. (2006). Eğitimde Motivasyon. Kazım Karabekir Eğitim Fak. Derg. 13, 343-361
- Akdağ, M. (2011). SPSS'de İstatistiksel Analizler. Ders Notları. Malatya. https://docs.google.com/viewer?a=v&q=cache:UsgOKBj_lEJ:iys.inonu.edu.tr/webpanel/dosyalar/669/file/SPSS%2520testleri.doc+spss%E2%80%99de+istatistiksel+analizler+mustafa+akda%C4%9F&hl=tr&pid=bl&srcid=ADGEESjOtwpP0jpkhYv2mJs9Fa3aNd_0eSTtnr475UPtNgciXbQPncM3TvrExwJTrdaOoG-xYATN4V8gjHEp0oBS-VLbnJpGh-GKL_ukbtwhDc5OT8NXi6RihLYapmoEUU97BB2nGYt&sig=AHIEtBR2aJMXHd3hZODTHflhv1VsmprkA (ulaşım;10.08.2012).
- Baumeister, R. F. and Leary, M. R. (1995). The need to belong: Desire for interpersonal attachments as a fundamental human motivation. Psychological Bulletin, 117, 497-529.
- Ceylan, A., Özbal, S. (2008). Özdeşleşme Yoluyla Sadakat Oluşturma Üzerine Üniversite Mezunları Arasında Yapılan Bir Çalışma, C.Ü. İktisadi ve İdari Bilimler Dergisi, 9 (1), 81-110.
- Corey, G. (2005). Psikolojik Danışma psikoterapi Kuram ve Uygulamaları. Ankara: Mentis Yay., p:109-133, 347.
- Curlette, W. L., Kern, R. M. (2010). The Importance of Meeting the Need to Belong in Lifestyle. The journal of Individual Psychology, 6(1), 30-42.
- Çankaya, Cihangir, Z. (2009). Öğretmen Adaylarında Temel Psikolojik İhtiyaçların Doymu ve İyi Olma. Türk Eğitim Bilimleri Dergisi, 7(3), 691-711.
- Demirci, N. (2009). SPSS uygulamaları 6. OFMA Eğitiminde istatistiğe giriş, (ulaşım,2012) <http://w3.balikesir.edu.tr/~demirci/spss6.doc>, <http://w3.balikesir.edu.tr/~demirci/ist07.htm>
- Demirdirek, H., Şener, Ü. (2014). 81 İl İçin Toplumsal Cinsiyet Eşitliği Karnesi. Tepav. 1-113.
- Dost, M.T. (2007). Üniversite Öğrencilerinin Yaşam Doymununun Bazı Değişkenlere Göre İncelenmesi. Pamukkale Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi, 22(2), 132-143.
- Dreikurs, R. (1967). Adlerian psychotherapy. In R. Dreikurs, Psychodynamics, psychotherapy, and counseling: Collected papers of Rudolf Dreikurs, M.D., pp. 63-72.
- Dreikurs, R. and Cassel, P. (1972). Discipline without tears. New York: Plume.
- Ferguson, E. D. (2001). Adler and Dreikurs: Cognitive-social dynamic innovators. Journal of Individual Psychology, 57(4), 324-341.

- Glasser W. (2008). Treating mental health As a public health problem: Anew leadership role for counselors. In: The Quick Theory Reference Guide. Editor: Karin Jordan, pp. 155-166, Nova Science Publishers, Inc. ISBN: 978-1-60021-624-4
- Goodenow, C. (1993). The psychological sense of school membership among adolescents: Scale development and educational correlates. *Psychology in the Schools*, 30, 70-90.
- Gündoğar D, Sallan Gül S, Uskun E, Demirci S, Keçeci D. (2007). Üniversite Öğrencilerinde Yaşam Doyumunu Yordayan Etkenlerin İncelenmesi *Klinik Psikiyatri*, 10, 14-27
- Horney C. (1993). *Nevrozlar ve İnsan Gelişimi* (Çev. Budak, S.) İstanbul, Öteki yayınevi
- John, K. (2011). *Belonging & Significance*, ASIIP Conference, Bath 29-30 April Page 1
- Jones, E.S., Fisher,C.J., Grene,B.Z., Hertz, F.M. and Pritz.J. (2007). Healthy and Safe School Environment, Part I: Results From the School Health Policie and Programs Study 2006. *Journal of School Health* , 77(8), 522-548
- Karaman, Ö. (2013). Öğrencilerin Öğrenim Gördükleri Üniversiteye Ait Olma Gereksinimlerinin İncelenmesi. Yayınlanmamış Doktora Tezi. İnönü Üniv. Eğitim Bilimleri Enst. Eğitim Bilimleri Böl. Psikolojik Danışma ve Rehberlik Anabilim Dalı, Malatya
- Korkut-Owen, F., Kepir, D.D., Özdemir, S., Ulaş, Ö., Yılmaz, O. (2012). Üniversite Öğrencilerinin Bölüm Seçme Nedenleri. *Mersin Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*, 8(3), 135-151.
- Kuzgun, Y. (1972). Kendini gerçekleştirme. Ankara Üniversitesi Dil ve Tarih-Coğrafya Fakültesi Felsefe Bölümü Dergisi. 10, 162-172.
- Kütük, Ö. (2008). Liselerde okul güvenliğine yönelik bir araştırma. Eğitim Bilimleri Est. Eğitim Psikolojisi prog. Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi. Ankara
- Maslow, A. H. (1943). A Theory of Human Motivation. *Psychological Review*, 50(4), 370-96
- Özaydınlık K. (2014). Toplumsal cinsiyet temelinde Türkiye’de kadın ve eğitim. *Sosyal Politika Çalışmaları Dergisi*, 14(33), 93-112.
- Özkan, S., Yılmaz, E. (2010). Üniversite Öğrencilerinin Üniversite Yaşamına Uyum Durumları (Bandırma Örneği) *Fırat Sağlık Hizmetleri Dergisi*, 5(13), 153-171.
- Sorias, O. (1988). “Sosyal destek kavramı”. *Ege Üniversitesi Tıp Fakültesi Dergisi*. 27(1), 353–357.
- Uysal, Z. (2006). Çatışma çözme eğitim programının ortaöğretim dokuzuncu sınıf düzeyindeki öğrencilerin çatışma çözme becerilerine etkisi. Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi. Çukurova Üniv. Sosyal Bil. Enst. Adana
- Tuna, M. E. (2003). Cross-cultural differences in coping strategies as a predictor of university adjustment of Turkish and U.S students. Yayınlanmamış Doktora Tezi.Orta Doğu Teknik Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Eğitim Bilimleri Bölümü. Ankara.
- Yılmaz, D.V., Zeyneloğlu, S., Kocaöz, S., Kısa, S., Taşkın, L., Eroğlu, K. (2009). Üniversite öğrencilerinin toplumsal cinsiyet rollerine ilişkin görüşleri. *Uluslararası İnsan Bilimleri Dergisi*, 6(1),775-792.
- Yüksek Öğretim Kanunu. Remi gazete. 1981 sayı: 17506. Erişim (10.06.2017) <http://www.yok.gov.tr/documents/10279/29816/2547+say%C4%B1%C4%B1%20Y%C3%BCksek%C3%B6%C4%9Fretim+Kanunu/>

İletişim/Correspondence

Dr. Öğretim Üyesi Ömer KARAMAN
okarmaan44@hotmail.com

Dr. Öğretim Üyesi Yüksel ÇIRAK
yuksel.cirak@inonu.edu.tr